

קול החינוך

יו"ל ע"י ועד הורים'
למסירת מידע
ומשלוח מסמכים
טלפקס: 03-691-5752
דוא"ל: kol581562@gmail.com

פתח תקוה לעמק עכור

כניעה מבישה של החינוך העצמאי להתערבות המחוצפת של בית המשפט שהורה להשיב לספסל הלימודים תלמידות שאין מקומן בבית הספר עקב אורח חיי משפחתם הנוגד את אורח החיים החרדי

לבנות האחרות. יצוין, שגם ועדת הערר של משרד החינוך שדנה בערעור ההורים, הצדיקה את בית הספר.

נבקש להביא לידיעתכם, כי בשלב זה ותחת צו זמני של בית המשפט (למרות התנגדותנו הנחרצת, בה תמכו גם משרד החינוך והעירייה) עלינו להשהות את הליך ההרחקה עד לדיון בעתירה שהגישו הורי התלמידות. נבקש מאוד את שיתוף הפעולה מצד ההורים הנכבדים - לכבד את המצב בשלב זה, על אף הנסיבות המצערות."

פשוט, כניעה גמורה לבית המשפט על כל המשתמע! ואף דרישה מההורים לשים יד לפה ו"להכיל" את הנזק שנגרם גם לפי דבריהם, לבנות בית הספר.

לצערינו, מי שעוקב מעט אחרי המתחולל בבתי הספר של החינוך העצמאי בשנים האחרונות, יודע שלא

בהתנהגות שמאד מאד לא הולמת את אורח החיים החרדי (מפאת הרחק מן הכיעור נמנעים אנו מלפרט), הכל ממשיך כרגיל, ואם בכך לא די הרי שהנהלת 'החינוך העצמאי' שלחה מכתב להורים באמצעות הנהלת בית הספר, בו הם כותבים:

"לצערנו מזה תקופה אנו נאלצים להתמודד עם משפחה הנוהגת באופן הנוגד את רוח ואת תקנון בית הספר, ועל אף ניסיונותינו להשפיע עליהם להתאים את עצמם לרוח ביה"ס ולתקנון - המשיכה המשפחה בדרכה. לשאלת הורים רבים, המשפחה חתמה על התחייבות כפי שנדרשה, אולם לאחר מכן הודו שמתחילה לא התכוונו לקיימה, טענו שהיא לא מחייבת אותם, וכיום המשפחה מסרבת לחתום על התחייבות. המשך לימוד הבנות בבית הספר שלנו גורם נזק הן לבנות עצמן והן

בחודש אלול האחרון, הורה ביהמ"ש להנהלת בית הספר "בית יעקב" בפתח תקווה, להחזיר תלמידות שסולקו מבית הספר ע"י ההנהלה החינוכית.

החלטת ההנהלה התקבלה בעקבות תלונות הורים למנוע קבלת תלמידות המגיעות מבתיים שאורח חיי המשפחה נוגד באופן קיצוני את אורח החיים החרדי, מציאות המשפיעה לרעה על כלל התלמידות.

בעקבות ההחלטה, עתרו הורי התלמידות לביהמ"ש וזה החליט, לאלץ את בית הספר להשיב את הבנות לספסל הלימודים.

בימים כתיקונן, בסך הכל לפני כעשור, היה הציבור החרדי כולו גועש ורועש על ההתערבות המחוצפת של בית המשפט, בחינוך החרדי (כפי שאירע בזמנו בבית ספר "בית יעקב" בעמנואל - ראה כתבה עמוד 3), אך לדאבון לב מיני אז ועד היום השתנו סדרי בראשית, ואף שהפעם מדובר במקרה חמור במיוחד, מאחר ומדובר

גן החיות בגן הילדים...
עמ' 7

המשמעות המקבילה של מצוות חינוך וגיל השרשת האמונה

מאת הגאון רבי אברהם דוב אויערבאך זצ"ל
רבה של טבריה

עמ' 5

הרפיסות לא היום... החלה...

עמ' 4

הכרזת "ה' הוא האלקים" - תש"ע
לעומת הרפיסות האומללה - תשפ"א

עמ' 3

הייחודיות של המוסדות החרדיים, הערובה היחידה להמשך הדורות בדרך ישראל סבא.

***

הביטוי של חכמינו ז"ל בגמרא (קידושין נו:): "לאו עכברא גנב אלא חורא גנב" הינו משל מדויק לנושא המדובר. אילו הנהלת "החינוך העצמאי" היתה מפגינה דבקות ועקביות - קו ברור המבהיר באופן נחרץ שהחינוך הוא הדבר הכי נשגב והכי עליון הקיים בחיינו ולא נותר על ערכיו בשום מחיר ויהי מה, ושום איומים כספיים לא ירתיעו אותה, ושום שותפות ערכית לא באה בחשבון, היה מקום לקוות שהממסד השלטוני היה מתייאש ומרפה מהמאבק וכיפופי הידיים, והיה נותן למערכת החינוך החרדי אוטונומיה כפי שהיה בעבר.

אך כאשר מהרגע הראשון לא היתה שום כוונה אמיתית להתעמת עם ה'מחוז החרדי', אז אין כל פלא שאלו הן התוצאות!

מדוע נצפה שבית המשפט יעמוד לימין החינוך העצמאי המוכיח לאורך כל הדרך ששיתוף הפעולה וההשתלבות עם אותם אלמנטים העויינים את טוהר החינוך הוא אינטרס אישי שלהם, אם זה בקיום השתלמויות מאסיביות בחסות משרד החינוך ואם בהוצאה לאור של ספרי לימוד בעריכה משותפת עם משרד החינוך ובעוד מישורים נוספים - כפי שדווח בעבר בגליונות.

כאשר הורים סוררים המבקשים ליהנות משני העולמות - מחד, הם עויינים את העקביות החרדית המייצגת את שמירת התורה בשלמות ובנאמנות, ומאידך, מתעקשים להשאיר את ילדיהם בבתי הספר החרדיים - נושפים בעורף הערכאות השיפוטיות של המדינה, האם ניתן לצפות שבית המשפט יקבע אחרת מההוראה הנוכחית הנוראה?

טהרתו ועצמאותו של חינוך בנות ישראל במורשת אבות מפני התערבות חיצונית כלשהי" (מתוך נאומו בכנס הארצי של מנהלות בתי הספר 'בית יעקב' שנערך במלון מעלה החמישה בפרוודור ירושלים, טבת תשע"ט).

קריאתו לא זכתה למענה על ידי מנהלי 'החינוך העצמאי'! והדברים התגלגלו שתופעה מעין זו אינה יוצאת דופן, ושאלת קבלת וסילוק תלמידות נתון דרך קבע לפיקוח ומרות משרד החינוך ובתי המשפט, ולמעשה מדובר במהלך שגרתי המתרחש מפעם לפעם במוסדות 'החינוך העצמאי'.

***

מדובר בנושא שבו כבר נרשמה כניעה בשנים האחרונות, כאשר 'המחוז החרדי' במשרד החינוך, זוכה לשיתוף פעולה מלא מ'החינוך העצמאי', ומפעיל "ועדת ערר" על תהליכי קבלה, בבתי הספר החרדים.

ב'חזור' המופץ על ידי 'המחוז החרדי' בפרסומיו הרשמיים, מופיעים בין היתר, הסעיפים דלהלן:

"סמכות רוחנית: אין להתנות את קבלת התלמיד בדרישה לסמכות רוחנית בביתו" (14 סעיף י).

"על המוסד החינוכי להעביר את תקנות המוסד למשרד החינוך להתייחסות המפקח ולאישורו" (14 סעיף ד).

כלומר, גם אם בבית התלמידה ההתנהלות הרוחנית נוגדת את אורח החיים החרדי, אין בכך סיבה לדחות קבלת תלמידה. כמו"כ תקנות בית הספר חייבות לקבל את אישורו של המפקח מטעם משרד החינוך. הדברים מדברים בעד עצמם.

כאשר המציאות היא כה בעייתית, הדבר ברור שההוראות השרירותיות של הבית המשפט היה רק ענין של זמן. השלטון הניח מוקש המרוקן את כל

מדובר בתופעה חד פעמית. "פרשית פתח תקווה" הינה אולי הפרשייה האחרונה, אך בהחלט לא הפרשייה הראשונה.

בגליונות "קול החינוך" הובאו לא אחת, ידיעות על המהפכה השקטה המתחוללת בין כתלי המוסדות. אם זה במה שנוגע לקליטת תלמידות עם בעיות רוחניות (ראה להלן עמוד 4) או שהאווירה בביתם נוגדת לרוח בית הספר (בלשון המעטה) ואם במה שנוגע לספרי לימוד, ל"ביקורת רב תחומית" ל"מבחני מיצ"ב" ועוד ועוד.

הפרצה קבלה משנה תוקף, כאשר הוקם 'המחוז החרדי' שתכליתו היתה ליצור פיקוח חילוני הדוק על מוסדות החינוך החרדיים. צעד שהשתלב בהמשך עם הקמת בתי הספר הממלכתיים-חרדיים.

אמנם בתחילה נשמעו הצהרות שלא תהיה הכרה ב'מחוז החרדי', אך לא חלף זמן רב והנציג החרדי שהיה אז סגן שר החינוך ומנהלי 'החינוך העצמאי', שברו את החרם בצורה פומבית, במתן לגיטימציה לראשי 'המחוז החרדי' בכל דרך אפשרית.

מיני אז, שערי ה'החינוך העצמאי' פתוחים לרווחה למפקחים ולמפקחות, המשנים הלכה למעשה את תכני וסדרי הלימוד (הדברים ניתנים לביורור אצל עובדי ההוראה בבתי הספר של החינוך העצמאי), וכמובן שגם נושא קבלת תלמידים והרחקתם נתונה בידי משרד החינוך, ואין מי שיאמר למשחית הרף.

יצויין שיו"ר החינוך העצמאי הרב אברהם יוסף לייזרון זצ"ל יצא בזמנו בקריאה נרגשת כי: "יש לבטל את המחוז החרדי שהורדתו ולידתו היתה בשעתו בחטא - על ידי ממשלת לפיד-פירון, ושהוקם במגמה ברורה לכרסם ולפגוע בעצמאותו החינוכית של החינוך העצמאי החרדי. עלינו החובה והאחריות להגן בכל העוז והתוקף על

הכרזת "ה' הוא האלקים" - תש"ע לעומת הרפיסות האומללה - תשפ"א

עם ראש מורם בביהמ"ש

לכלא פבגדי שבת

מעלים על נס את הוריהבנות

הידים האזוקות

ההמונים ליד מגרש הרוסים

ונכנסים לכלא בשמחה

ריקודים מול הכלא

ומוכנים לקבל על עצמם קנסות כבדים, העיקר לא להכנע לאותם פושעים שרצו להתערב ולכפות את דעתם בענין חינוך הבנות ותקנות הצניעות. כפי שידוע מהסבא קדישא החפץ חיים זצוק"ל שאמר כי כשעלו הבולשביקים ברוסיה, היו מחויבים היהודים שומרי תורה ומצוות לצאת ולהלחם כנגדם במקלות ומלחמה, והיו מנצחים אותם.

אמנם נכון שמצד הטבע של ישראל אין בכוחם להלחם, אבל כשנוגעים ברוחניות חייבים לצאת ולהלחם.

כתב הגאון הקדוש רבי אלחנן וסרמן בשם מרן הסבא קדישא החפץ חיים, שהיה אומר כי בימינו אלה, אשר כח הטומאה גבר מאוד בעולם, אי אפשר להצליח לשום דבר שבקדושה זולת על ידי מסירות נפש, והאדם הרוצה לפעול טוב לישראל, צריך להפקיר את עצמו לגמרי, ורק באופן זה תהיה סייעתא דשמיא.

ועל כל הטענות שיש כאלו שטוענים שצריכים לעשות פשרות, בשביל שלא יפסיקו לנו את התקציבים הכספיים להחזקת הישיבות והכוללים ובתי החינוך. הנה כבר אמר מרן הגאון רבי חיים עוזר זצ"ל באסיפת רבנים שהישיבות אינן מתקיימות באופן טבעי אלא בנס, ולכן אין לנו לדאוג על כך, אלא לבטוח בהקב"ה שהוא מעמיד את חכמי הדורות כמו שאמרו חז"ל במגילה י"א עה"פ "לא מאסתים ולא געלתים לכלותם להפר בריתי אתם".

הזכות שזכיתם לקדש שם שמים בכל העולם יעמוד לכם ולמשפחתכם להתברך בכל טוב סלה. ובזכות זה נזכה במהרה כל הכלל ישראל שיתגלה ויתרומם כבוד שמים וכבוד קרן התורה ונזכה לגאולה שלמה במהרה, והקב"ה יערה רוח טהרה על כל הפושעים שיזכו לחזור בתשובה שלימה".

עדיין צרוב בזכרון, המערכה הסוערת של חסידי סלונים בעיר עמנואל בחודש תמוז תש"ע, כאשר הורי הילדות הוכנסו לכלא תחת תנאים אכזריים, בעוון שלא הסכימו שבנותיהן תלמדנה עם תלמידות שלא קיבלו את תקנות הצניעות אותם קבע מרן הגר"ש וואזנר זצוק"ל.

בפסקם המרושע כתבו שופטי הערכאות כדהלן: "התקנון של הרב וואזנר, הידוע בגישתו המחמירה בעניני צניעות, לא מקובל עלינו. הזכות לשוויון, גובר על הזכות לחינוך דתי".

הארץ רעשה אז באופן שלא זכור כמותו. גדולי הדור בראשות רבינו מרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל (שאף התבטא באזני יו"ר החינוך העצמאי הרה"ח רבי אברהם יוסף לייזרזון ז"ל שכל התקפלות מצד החינוך העצמאי וההורים הינו חילול ה'), השתתפו והשמיעו דברים בהפגנה הגדולה בה השתתפו רבבות שיצאה מבני ברק דרך ירושלים עד בית הכלא.

ניתן לשער מה היתה מידת ההשפעה אילו היו הורים אלו נכנעים לבית המשפט ומוותרים על עקרונות יסוד אלו, כמה דברים כבר היו מתרחשים במערכת החינוך החרדית, אלמלא היה כ"ק האדמו"ר מסלונים שליט"א היה עומד נחרצות מול דרישת המדינה.

די לנו לקרוא את דבריו המרטיטים של מרן הגאון ציס"ע רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצוק"ל שהשמיע ליד ביתו למשוחררי הכלא וכה אמר:

"הנה ב"ה זכינו לראות שכאשר עומדים בתוקף מבלי להכנע לכל הגזירות שגוזרים עלינו פושעי ישראל, הרי הם לבסוף נכנעים. אתם זכיתם להיות מקדשי ד' בכל העולם כולו, שראו איך שיהודים שומרי תורה ומצוות הולכים במסירות נפש לכלא

הרפיסות לא היום החלה...

להלן שלל ידיעות שדווחו למערכת כבר לפני מספר שנים אודות המתחולל בבתי ספר באחת השכונות בירושלים

ברשותם לא פחות מאשר... כלב! הנהלת בית הספר לא רצתה לקבל את אותה בת, אך משרד החינוך נעמד על רגליו האחוריות, והראה לכולם "מי כאן בעל הבית"...

5 מספר הרב... לפני תחילת שנת הלימודים האחרונה, ערכה הנהלת בית הספר ב... כנס מיוחד לאמהות של הבנות העולות לכיתה א'. בכנס זה נשמעה הרצאה שמטרתה הייתה ללמד את האימהות כיצד להכין את ילדותיהן לקראת שנת הלימודים.

הרצאה זו ניתנה מפיה של פסיכולוגית חילונית. בדורות הקודמים אשה כזו היו קוראים לה "שיקצה", בתחושת קבס וקיא, ומסובבים את הראש לצד השני, ואילו כיום היא מקבלת במה לדבר בפני אמהות ישראל הכשרות, ולהדריך אותם בנושא העומד ברומו של עולם - קודש הקדשים - דרכי החינוך של בנות ישראל. וכמובן שאשה כזו כל השקפותיה בנויות על הררי האפיקורסות והטומאה שהיא בלעה אל קרבה מיום היותה על האדמה עד היום הזה, ואת כל הביב והרפש הזה היא מנחילה לנשות ישראל.

6 מספר הרב... אשתו ממלאת תפקיד חינוכי מסוים בבית ספר בעיר... יום אחד, הגיע דרישה ממשרד החינוך להכניס לבית הספר פסיכולוגית חילונית. המנהלת התנגדה נחרצות. היא פנתה לחינוך העצמאי, שם אמרו לה שאין להסכים לדרישה זו. אחרי תקופת מה, בכל פעם שהייתה צריכה לעשות משהו מול משרד החינוך, התנכלו אליה ואמרו לה שהדבר הזה צריך חתימה של מנהלת בית הספר.

בצר לה היא פנתה שוב לחינוך העצמאי, שם אמרו לה ש"אין מה לעשות". בסופו של דבר היא נכנעה, והכניסה את הפסיכולוגית, בתנאי שלכל הפחות לא תשב לשיחות פנים אל פנים עם ילדות. וכך נכבשה עוד פיסת קרקע, במלחמה לחיסול עצמאות החינוך החרדי.

7 ישנם הורים רבים שהתעוררו לאחרונה לבדוק כמה לימודי יהדות לומדות בנותיהם בבתי הספר, בדקו - ונחרדו. כך למשל גילה הרב... כי בכיתת בתו לא הייתה כלל מורה לפרשת שבוע מתחילת שנת הלימודים ועד לחנוכה, משום שזה "לא הסתדר". כמובן שתקלה כזו לא הייתה מתרחשת בשום מקצוע אחר. בנות רבות סיפרו כי שיעור פרשת שבוע מתבטל לעיתים קרובות לטובת "דברים דחופים" אחרים.

8 מנהלת בית הספר ב... פגשה אמא לבת שנרשמה לבית הספר. האם הנרגשת הזכירה למנהלת הותיקה כי היא עצמה בוגרת בית הספר. המנהלת מיהרה לצנן את התלהבותה, כשהיא מבירה לה בכאב רב כי "מה שהיה זה, לא מה שיהיה". היום הכל אחרת, פעם הכל היה ערכים ויראת שמים, תורה ומצוות, היום זה דור אחר. היום חומר הלימודים הוא אחר, הרבה גשמיות וקריירה, הבתים אחרים, יש הורים עם אייפונים, וכולי וכולי. האם המאוכזבת שאלה את המנהלת "מי ערב לי שהמורות בלי אייפונים?", והמנהלת שהיא על גבול גיל הפרישה, אמרה "כל עוד אני פה - זה לא יהיה". כלומר - זה הנושא עליו צריך להלחם. (המאמר המלא מופיע בגיליון מס' 84 - אייר תשע"ו)

1 לקראת מסיבה שהתקיימה לכיתות ב' בביה"ס בית יעקב בשכונת... נשלחה הודעה כתובה להורים בזה הלשון - "אין לצלם במסיבה בכל מכשיר אחר מלבד מצלמה, מפני מראית העין". אחת האמהות שהגיעה במיוחד לבית הספר והשמיע בפני המנהלת את זעקתה. המנהלת, שהיא בסדר גמור בפני עצמה, אך ידיה כבולות כמובן, החלה להתנצל, והסבירה שבית הספר מלא בבנות המגיעות מבתים המחזיקים באותם מכשירים מעוררי בחילה. היא הוציאה קלטר עם כרס המכיל את כל שמות הבנות בבית הספר עם מספרי הטלפון שלהם, כאשר בכל עמוד היו כמה מספרי טלפון שסומנו על ידי המנהלת בלורד זרחני. אלה היו מספרים לא כשרים. המנהלת הסבירה לאמא שזהו הצעד היחידי שיש לאל ידה לפעול בענין ה"לא כשרים"...

2 מספר הרב... כמסיח לפי תומו, בכניסה שלי גרה משפחה פלונית. משפחה זו מאז ומעולם השתייכו באופן מוצהר לציבור החרד"לי, במשך שנים הם החזיקו אייפונים, ושלחו את בנותיהם ובניהם למוסדות כלאיים חרדליים. במשך כל השנים הם נטפו שנאה עמוקה ועיוורת לכל דבר שנדף ממנו ריח של אברכים ובני תורה, כשפיה המדבר גדולות של האשה לא חדל לרגע אחד לדבר בעזות מצח את השקפותיה הקלוקלות. והנה, בשנים האחרונות אחרי שמשרד החינוך העמיק את שליטתו בבתי הספר בית יעקב, ובפרט בענין קבלת והרחקת תלמידות, הם החליטו לפתע שהם ישלחו לבית יעקב. וכך הוה, בנותיהם האחרונות לומדות בבית יעקב בשכונת...

3 סיפר הרב... אשתו מכהנת כמנהלת של אחד מבתי הספר ב... יום אחד היא קבלה החלטה נחושה שאין ברירה וחייבים לצאת למערכה עיקשת נגד מחזיקי האיפונים, כי בנותיהם מקלקלות את בתי הספר, והגיעו מים עד נפש.

אולם, כדי לצאת למערכה שכזו יש צורך בשיתוף פעולה עם פקיד פלוני בחינוך העצמאי. וכך, מתוך תחושת שליחות ונחישות, היא קבעה פגישה עם האישיות הרלוונטית לצורך הקשר עם משרד החינוך.

אחרי כל ההכנות, כאשר הגיעה לפגישה בשעה היעודה, היא נכנסה ללשכתו של הפקיד הנ"ל, ולתדהמתה היא רואה אותו יושב על כורסתו בניחותא, כאשר הוא מחזיק בין אצבעותיו לא פחות ולא יותר את ה... אייפון בעצמו.

כמובן שמאותו רגע הפגישה כולה הפכה למיותרת, והמנהלת הצדקנית יצאה אבלה וחפוית ראש.

4 מספר הרב... בכיתה של בתי ישנה קבוצה משמעותית של בנות שבביתם ישנו אינטרנט פרוץ באופן רשמי. הבנות הללו הפכו לקבוצה רעשנית ומגובשת, בעלת נושאי שיחה משותפים, הנמצאות במרכז המרקם החברתי ונותנות הטון של הכיתה.

אולם המקרה החמור ביותר היא אחת הבנות שהוריה מחזיקים

המשמעות המקבילה של מצוות חינוך וגיל השרשת האמונה

מאת הגאון רבי אברהם דוב אויערבאך זצ"ל רבה של טבריה

שהאבא משמיע לבנו מצלצל באזניו ונקלט בהוויתו, ונעשה חתיכה דאיסורא, ויחד עם החלב שיונק משדי אמו מתעצבת צורתו וצעדיו והליכותיו עם הנהגת התורה כהרגל חיים ושגרת יום, וזה הערובה והשמירה המעולה על רציפות המסורה והקבלה.

נמצא שחובת ומצות חינוך שהיא מדברי סופרים, הורתה ולידתה היא באותה תשובה שהשיבה כנסת ישראל "בנינו הקטנים ערבים לנו", שאז הקדישו את טפם לתורה, וקיבלו על עצמם את עול החינוך לצאצאיהם העוללים והיונקים.

וגם ע"ז נאמר 'כי טובים דודיך מייני' חביבים דברי סופרים יותר מיינה של תורה, כי אין קיום ליינה עול תורה שיהיה יין המשומר לדורות רק עם החותם של עוללים ויונקים, ו"חביבים דברי סופרים" כל החיבה והחביבות של עם ישראל לתורה ולמצוה מתגלה בכל זהרו בתקנת דברי סופרים של חינוך הקטנים לתורה ולמצוות.

ד. ומשמעות הדברים, שאע"פ שמחד גיסא הרי 'מצות אנשים מלומדה' זה נגד המהות האמיתית של יראת שמים, אבל מאידך גיסא כל קיום היהדות והדת בנוי על 'מלומדה', שההרגל שנקבע ונשתרש זה היתד בל תמוט [וכלשון הברכה "שתרגילנו בתורתך"]. וכשהתינוק גדל והיה לאיש, הנה תפקידו למשמש ולפשפש בכל החבילה שבידו ולכוון אותה עם יראת שמים אמיתית, שלא תהיה 'יראתם אותי מצות אנשים מלומדה'.

ונמצא סדר קבלת התורה של כל אדם מישראל, החל מטל ילדותו, הוא כאותה מתכונת שבשעת מתן תורה, שעצם הקבלה בתחילה היא בכפיית הר כגיגית והדר קבלוה מרצון. וזה הכלל הגדול ביהדות, שקהילות יעקב מושתתים על "צאן קדשים" ובזה "אום אני חומה"

ה. וכך קבלנו מאבותינו ומרבותינו הסגנון איך מלמדים תורה עם קטנים, שהרי אם לומדים חומש בראשית עם ילד מבין ולומדים עמו בהבנה, הרי שאינו רואה שום דבר, ואדרבה, שהרי כל החומש מתחילתו ועד סופו הוא בדרך שלילה, חטא עץ הדעת, חטא קין, חטאי דור המבול והפלגה, חטאת סדום ועמורה, מעשי פרעה ואבימלך, חטאי ישמעאל ועשו, עקיבת הבכורה וגניבת הברכות, פרשת לבן, מכירת יוסף, וכל גלגול הירידה למצרים בענין

א. 'מפי עוללים ויונקים יסדת עוז'. ומאמר חז"ל בפסיקתא, כי הקב"ה ביקש ערבים במתן תורה, וישראל השיבו אבותינו אברהם יצחק ויעקב יהיו ערבים, והקב"ה לא קיבל, שוב אמרו משה ואהרן וכו' נביאים שבכל דור ובכולם לא נתרצה הקב"ה, עד שאמרו בנינו הקטנים יהיו ערבים, ולזה הסכים הקב"ה אכן-ערבים טובים, הה"ד 'מפי עוללים ויונקים יסדת עוז'.

וכל שלטי הגבורים תלו כלי זינם על מאמר זה שנדרש בשבעים פנים, להבין ולהשכיל גודל יקרת מעלת תינוקות של בית רבן, ועדיין צריך לפרש עפ"י פשט. א) מה המשמעות של הערבות שהקב"ה ביקש. ב) איך זה שאין בנמצא שום ערב ראוי מלבד העוללים ויונקים. ג) צריך להבין מה העבירו והנחילו לנו חכמינו ז"ל במאמר זה.

ב. והנראה בזה, כי הנה מתן תורה בכללו היה לכל הדורות כולם, 'את אשר ישנו פה' ואת אשר איננו פה', אולם למעשה ובפועל דור המדבר היו אלו שקיבלו את התורה, ולידם נמסר הכל, והם הם שצריכים להעביר הכל בשלמות לדור הבא, וכן מדור לדור עד עולם.

וכאן נצבת השאלה לפני המעמד של מתן תורה, שהקב"ה מבקש את הביטחון שהתורה אמנם תמסר מדור לדור, כך שהמתן תורה יהיה בשלמות ובהיקף מלא עד סוף כל הדורות. והיו סבורים ישראל לומר שכח האבות המושרש בעם ישראל, או הכח של משה ואהרן שעל ידם ניתנה תורה, או הנביאים שבכל דור העומדים על המצפה לבית ישראל, שכל אלו הן יסודות ועמודים ובסיס טוב להבטיח את ההמשך והרציפות של מסירת התורה מדור לדור, ולא נתקבל כל זה לפניו יתברך, ואז השיבו ישראל 'בנינו יהיו ערבים', ולזה נתרצה הקב"ה.

ג. ופירוש הדבר הוא, כי קבלת התורה של הדור הבא מהדור שקדם לו, אינה יכולה להיות תלויה בשכל ברצון ובהבנה, שדרך זו מסוכנת ואין לה שום ערובה, אלא המסורה צריכה להתחיל 'מפי עוללים ויונקים', כשרק התינוק יודע לדבר מלמדים אותו 'תורה צוה לנו משה מורשה קהילת יעקב', כשיודע לנענע חייב בלולב, כשיודע להתעטף חייב בציצית, וכך החינוך משתרש בתמימות עם המעשים והפעולות כדבר טבעי ומוכרח, וה"אסור"

ובצורה כזו כל פסוק בתורה מאיר ככוכבים. וכשמגיעים לפרשה של עשו והמלמד אומר 'ויאכל' - בלי נטילת ידים, 'וישת' - בלי ברכה, 'ויקם' - בלא ברכת המזון, 'וילך' - בלי לשים יד על המזוזה לנשקה, וכשמגיעים לפסוק 'וצודה לי צידי שיש ה' יתירה, מסביר המלמד שיצחק לימד את עשו דיני שחיטה שיש בהם חמש הלכות, וכשמגיעים לפסוק 'תליך וקשתך' אומר המלמד שיצחק צוה לעשו להשחזי את הסכין, ויצחק בדק אם אין פגימה. תיכף משריש אצלו שאינו רוצה להיות כעשו הרשע, הנה באופן זה תכה אצלו התורה שרשים ותעשה פרי.

(מתוך ספרו 'פתחי אברהם' על יוה"כ וסוכות)

השבתים ויוסף, הכל נראה כי יש בו צד חובה, ורק שני מעשים חיוביים מצאנו במקרא מעשה העקידה ומעשה רבקה, ונסיון דיוסף קשה ללמדו, וגם בזה דרשו חז"ל מה שדרשו, וא"כ מה שייך ללמד ספר בראשית לילד ומה יוליד הלימוד הזה.

אבל כשמביאים את התינוק בעודו ינוקא, וביום הראשון שנכנס לחדר ללמוד א' ב, ממחישים לו את מתיקות התורה בדבש ומיני מגדים, ואח"כ כשגדל מעט ויודע לקרוא פסוק המלמד פותח את החומש ופותח ואומר באימה ובזיע 'בראשיתי' ומסביר לילדים שזה המילה הראשונה בתורה הקדושה וממשיך את הפסוק, הרי שבאופן זה הקטן ניגש לתורה עם תמימות ואמונה,

ובחרת ב'חיים'...

לכבוד מערכת קול החינוך שיחיו.

בחוברת תורנית שיצאה לאור לפני פסח, ראיתי דברים מהגאון רבי דוב אהרן זלזניק שליט"א מראשי ישיבת 'מאור התלמוד' ברחובות שסיפר כך:

"ישיבתי לפני שנים רבות בבית הכנסת 'לדרמן' בבני ברק, ליד רבי יוסף אברהם וולף זצ"ל המנהל הדגול של סמינר 'בית יעקב' בבני ברק.

הרב וולף פנה אלי ושאל, כיצד התקבל אצלך בילדות הלימוד של פרשת העקידה? עניתי לו שלא ידעתי שמתים משחיטה... אבל ההרגשה שלי היתה שגם אני רוצה את זה!

הרב וולף אמר לי אז, שהמלחמה הראשונה של המשכילים היתה, לא ללמד את פרשת העקידה כי לדעתם זה גורם ל'טראומה' אצל הילדים".

מהתבוננות בשיחה זו, התחווירו לי הדברים, שהאמונה וקיום הציווי של "ובחרת בחיים", זה בחירה בחיים ממש בכל המובנים ומכל הצדדים, לא לימוד של 'בדיעבד' כדי לקבל יראת שמים דרך סיפור מפחיד, אלא זה בחירה ב'חיים' שאין בזה סרך קושי ומצוקה, שמזה מגיעים ליראת העונש וליראת הרוממות ולאהבת ה'.

ואת כל הגובה הזה ואת כל הרוממות הנצחית הזו, הם עוקרים בגנים ובמעונות של ילדי וילדות הציבור החרדי, ולמרבה הכאב והדאבון עדיין שורר שקט ושאננות.

יישר כח על כל הגליונות מאירי העיניים

על עקירת האמונה ע"י מפקחי משרד החינוך

דברים שהשמיע הגרא"ד זצ"ל באירוע תורני בעיר צפת

יום אחד סיפרה לי הבת שלי שמנהלת את כל החינוך בטבריה, בית יעקב תיכון ושאר המוסדות, שבאו מפקחים והתחילו לבדוק מי המורים ומי המורות, אם יש להם תעודות, וכמה שעות לומדים בזה וכמה בזה. ופתאום מפקחת אחת תלשה מהקיר תמונה של עקידת יצחק, "זה עושה לה טראומה"... אתם מבינים? עקידת יצחק! והיא תולשת את זה.

באים מפקחים ומתחילים להכניס גזירות חדשות. לא להאמין מה שהולך פה!

היה אחד ששאל את האדמו"ר רבי יואל מסטמאר זצ"ל איך אפשר ללמד

מכירת יוסף לילדים קטנים, איך הם לא יפגעו מזה.

אמר לו רבי יואל זצ"ל, אני הייתי ילד בחיידר ולמדתי בחומש אלף פעמים את הסיפור שהאחים מכרו את יוסף, ולא פגע בי כלום. אבל פעם אחת קראתי ספר באידיש את הסיפור של מכירת יוסף והתחלתי לבכות. הפשט הוא שזה הכח של התורה, אם זה לא ממש מהתורה אז אפשר לבכות מזה, אבל

אם זה מהתורה, כל מילה ומילה זה קודש קדשים! כל מילה זה "טהרת הקודש"!

כתוב במדרש (תנחומא ויגש ב') בשעה שביקש הקב"ה ליתן את התורה לישראל, אמר להם 'תנו לי ערב שתקיימו אותה', אמרו לו אברהם יצחק ויעקב ולא קיבל, עד שאמרו לו "בנינו יהיו ערבים שלנו" וקיבל, שנאמר "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז". רק על ידי שבנינו לומדים את החומש עם שכל של תינוק, זה יהיה הערבות שלנו.

כשהרב'ה מסביר לילדים: "ויאכל" - הוא אכל בלי נטילת ידים, וישת - הוא שתה בלי ברכה, ויקם - בלי ברכת המזון, וילך - בלי לנשק את המזוזה", רק זה עושה את הערבות. הילד שומע את זה, וזה מכניס לו את כל היראת שמים. דוקא כשאומרים לו בשכל של תינוק, בשכל פשוט, בלי הסברים עמוקים, זה כל הערבות. וזה טהרת הקודש. הקדושה של הדברי תורה בעצמם.

מעשה רב המחייב לקחת יוזמה

לכבוד המערכת הנכבדה
 בקשר לסערה המתחוללת בשבועות
 אלו, אודות כפיית בית המשפט את
 ה"חינוך העצמאי" להשאיר בבית הספר
 תלמידות שרמתן הרוחנית מחייב לסלקן,
**ראיתי צורך לספר, שכבר לפני כחמש
 עשרה שנה כאשר בעירנו אלעד התרחשה
 סערה בין ההורים נוכח העובדה שבכיתה
 של בנותיהן לומדות תלמידות המשפיעות
 לרעה עליהן, פעל הגאון הגדול רבי גיסים
 קרליץ זצוק"ל בענין והחל ליזום פתיחת
 בית ספר נפרד לבנות האברכים, אך היו מי
 שהפריעו לו ביזומה זו.**

חשוב שהציבור יהיה מודע לידיעה זו
 כאשר בנות ישראל הכשרות בעיר פתח
 תקווה נאלצות לוותר על רמתן הרוחנית.
 אולי יהיו הורים שייקחו יוזמה ויפתחו
 מוסד פרטי ובכך רוחניות בנותיהן תהיה
 להם לשלל ויהיו בטוחים על עתידן הרוחני
 בעזרת ה'.

בכבוד רב קורא מאלעד

צוות "ראוי לשמו"...

לכבוד מערכת קול החינוך
 לפני מספר חודשים התרעתם על פתיחת
 תלמוד תורה חסידי אקדמי העומד לפתוח
 את שעריו בירושלים, כאשר במודעות שהם
 פרסמו נכתב כי הלימודים ישולבו "יחד עם
 לימודים מקצועיים המשלימים את עולמו
 של החניך כהכנה נכונה לקראת עולם
 המעשה".

כמו"כ ציטטתם מגורמים שקיימו שיחות
 עם היזמים, שהת"ת שנועד לילדי "בוגרי
 אקדמיה חרדים" המעוניינים שילדיהם "לא
 יעברו את מסלול הייסורים שעברו הם בדרך
 להגשמתם העצמית, וכי החיידר יספק
 לצעירי הצאן הכנה מראש לכל הנושא

האקדמי".

איקלע לידי קטע מאחד השבועונים, בו
 מדווח על כנס שאותו "חיידר חסידי" אירגן,
 בשם "משולש הזהב - יחסי גומלין בין
 ילדים מלמדים והורים", ועל דברי מנהל
 החיידר שמציג בכנס את ה'אני מאמין' של
 החיידר, ובין היתר סיפר שהם שמים דגש
 על "טיפוח הכישרון האישי והעשרה
 בתחומי עניין, עידוד להישגיות לימודית
 וחברתית, ומעורבות", מילים הלקוחות
 מהלקסיקון האקדמי, שמאחוריהם
 מסתתרים מגמות ידועות.

כמו"כ מספר השבועון על "סדנת חינוך"
 שנערך בכנס, אותו הנחה לא אחר מאשר
 בוגר מכון מנדל הידוע לשמצה מנחם
 בומבך שידידו רב לו בהקמת מוסדות
 שעטנז וכלאיים. ולסיום נאם מיכאל
 נכטילר, אף הוא בוגר מכון מנדל ועוד
 מכוני השכלה ידועים.

אכן לא לחינם הלכו הזרזירים אצל
 העורב מפני שהם מינו, ואין בכינוס זה שום
 חידוש ותמיהה, גם אין חידוש
 שהשבועונים הפסולים מסקרים מאורעות
 מעין אלו, אך מה שכן חשוב לדעת,
 שהרכבת לא עוצרת, ומהשינויים
 המזעריים לפני כשני עשורים, הגענו למצב
 שכיום כל אותם פורצי גדר, כבר אינם
 עושים במחשך ובמחתרת מעשיהם, כי אם
 בריש גלי ללא פחד ומורא מתגובת הציבור.
 כל זאת אמור לחזק את כולנו, שלא לזוז
 זיז כל שהוא מהדרך המסורה לנו, ורק כך
 יש לנו ערובה שהדורות הבאים ימשיכו
 בעז"ה בדרך זו.

גן החיות... בגן הילדים!

לכבוד מערכת הגליון הנכבד הע"י
 בדידי הוה עובדה בחודש האחרון.

אנו מתגוררים בשכונה חרדית מובהקת
 בירושלים, ושולחים את בתנו הקטנה לגן
 ילדים של אחת הרשתות החרדיות. היות
 והשנה התחילו את הלימודים קרוב
 לחגים ולא הספיקו ללמד על סוכות,
 שלחה הגננת לבית חוברת עם סיפור
 לסוכות בשם "סוכת החברים".

בסעודת החג הביאה הילדה
 בהתלהבות ובשמחה את החוברת

להראותה לנו. היינו בטוחים שבחוברת
 צוירו סוכות, ארבעת המינים, אושפיזין,
 ענני הכבוד, שמחת בית השואבה, הקפות
 עם ספרי תורה וכו' וכו', עם כיתובים
 שמסבירים את גדולת וקדושת החג
 ומהותו, כמו שאנחנו קבלנו כשהיינו
 ילדים, אך כשפתחנו את החוברת חשכו
 עינינו...

אין זכר מכל הנ"ל, תמורת זאת צוירו
 בו ציורים טפשיים של כל מיני חיות
 טמאות, שיחדיו החליטו לבנות את
 "הסוכה הכי יפה"... כאשר המסר מכל
 הסיפור הריק מכל תוכן יהודי, הוא
 ה"אחדות", וכפי שנכתב מתחת לתמונת
 הסיום: "סוכת החברים היתה הסוכה היפה
 ביותר מכל סוכות החיות, לא רק כי היא
 בנויה טוב, חזקה, מסודרת ומקושטת,
 אלא כי כל החברים בנו אותה ביחד!!"

פשוט לא יאומן, להחדיר לראש של
 הילדים הטהורים, שטויות והבלים, שאין
 להם שום משמעות ושום קשר לקדושת
 החג, והדברים הנעלים והנשגבים שבו,
 לטמטם את מוחם במושגים ריקים
 נבובים ומאוסים
 שהינם העתקה
 מדויקת
 מהאינטליגנציה
 וההווי החילוני.

היינו המומים
 ומזועזעים, זה

בחודש תשרי לפני חג הסוכות הפיעה מודעה על הקיר
 שבעיר החיות. "הכונן! הכונן! לכבוד חג הסוכות תערך
 תחרות לבניית הסוכה היפה והמיוחדת יותר.
 כל החיות שקראו את המודעה מהרו לביתם כדי להתחיל
 בבניית הסוכה."

ברחוק התחיל גם לעבוד. הוא אסף הרבה סכך ורץ לחצר. ואז נזכר שאין לו קרשים ואין לו מסמרים. אין פטיש ואין קישוטים! איך יבנה סוכה רק עם סכך???

צב צבון הלך מהר לביתו. הוא הכין קישוטים מנר צבעוני, גזר קיפל והדביק, אך כאשר יצא לקשט לא היה לו מה לקשט! הוא נזכר שאין לו סכך ואין לו קרשים, אין פטיש ואין מסמרים. איך יבנה סוכה רק עם קישוטים???

ארנבון וקיפודי, ברחוקן וצב צבון הלכו וישבו במדרגות החצר כל-כך עצובים. כל אחד אמר מה יש לו, ומה חסר לנו!!!

פתאום קפץ ארנבון ואמר: "יש לי רעיון איך לא חשבנו, יש פטיש ויש מסמרים. יש סכך ויש קישוטים. כל אחד יביא מה שיש לו ונבנה יחד!" כל החברים הסכימו מיד ואמרו שלסוכה זו יקרא "סוכת החברים"

הרי מתאים לגן חילוני, אפילו לא מסורתי!

לצערינו הילדה מאד התחברה לחומר המעוות הזה, כי זה מה שהיא קבלה בגן, ועבורה מה שהגנת מעבירה זה קדש קדשים.

עד עתה קשה לי להרגע ממה שראו עיני. אני מבין שזה חלק מהמגמה בשנים האחרונות, לגשם את כל המצוות והחגים ולעקר מהם את הקדושה, וכפי שכבר קראתי רבות בגליונכם, אך עד שלא ראיתי את הדברים במו עיני, הרגשתי שזה משהו רחוק שקורה רק מעבר

תגובת המערכת:

לגדר... זה מחריד לחשוב לאן הרוח נושבת,

בקצב הזה תוך שנים מועטות, נגיע למצב שח"ו כמעט ולא יורגש שום הבדל בין החינוך החרדי המתקצב לחינוך ממלכתי דתי, אני חושב שכל הורה שמעוניין שצאצאיו ימשיכו בדרך המסורה, עליו להמלט מהספינה הטובעת, בעוד מועד.

החותם בכאב ובסערת רוח

קורא קבוע בירושלים

מצו"ב סריקה מהחוברת.

אין מה להוסיף על הזעזוע אותו מבטא כותב המכתב ולמראה הדפים המצו"ב. אך ראוי לתהות, כיצד גננת שבידיה מופקדות נשמות יקרות, קולטת למאגר שלה חומר לימודי כה זר מוזר ומסליד. מדוע חומר מעוות שכזה אינו מוצא את מקומו היישר לסל האשפה? האמנם במשרד החינוך כבר כל כך בזים לגננות עד שהם משוכנעים שניתן לצייד את המלאי שלהם עם חומר כה בזוי?

כיצד קורה דבר שכזה שאת הסוכה שחובה להציג בפני הילדים כ"סוכת שלומך" כ"צילא דמהימנותא" הופך בגן חרדי ל"סוכת חברים" של חיות ושרצים שמקשטים סוכה וחיים באחדות?

ואם החומר הזה הגיע לגן ביוזמת הגנת עצמה, שעקב הלחץ שהיא לא הספיקה ללמד על סוכות, היא איתרה חומר כה מוזר ודוחה מגננת אחרת, אז המצב עוד יותר אומר דרשני, האם אין לה את ההרגשה המינמלית, שזה לא חומר יהודי, להעניק לילדים הטהורים?

כנראה שכך מתפתח התהליך, המפקחות תולשות מהקיר תמונות של מעשה בראשית, עקידת יצחק, מאזניים של ר"ה וכיו"ב, ולמרבה הצער, הגננות תולשות את המהות היהודית של חג הסוכות ופרשיות השבוע. אבוי שהגענו עד הלום!

"סוכת החברים" היתה הסוכה היפה ביותר מכל סוכות החיות לא רק כי היא בנויה טוב, חזקה, מסודרת, ומקושטת. אלא כי כל החברים בנו אותה ביחד!!

הביאו החברים לחצר את כל החומרים כדי לבנות סוכה ארנבון את הקרשים קיפודי הביא פטיש ומסמרים ברחוב הביא את הסכך וצב צבון הביא את הקישוטים שהכין כל החברים התחילו לעבוד, הם בנו סוכה, שמו סכך, ובסוף תלו את הקישוטים היפים של צב צבון.